

Expozice Zahrady

Otevřeno každou první nedělí
v měsíci: 12:00–18:00.

Kafkárenská zahrada zůstávala dlouhou dobu ve stínu. Nejprve naši pozornost “odváděla” stavba a produkce monumentálního sochařského ateliéru Bohumila Kafky, později využívání místa jako pracovního prostoru pro kamenickou dílnu a následně pro tvorbu studujících. V posledních letech jsme se v rámci programu Centra pro umění a ekologii UMPRUM zaměřili*yi na zahradu nejenom jako okolí ateliéru nebo užitnou plochu, ale především jako místo setkávání, sdílení, kritické a kreativní výměny, a také jako na svébytný mnohovrstevnatý organismus, který stojí za to zkoumat, přibližovat se mu, učit se z něj, ale také o něj citlivě pečovat a vyjadřovat mu svůj respekt.

V nedávných aktivitách a programech jsme vycházeli*y tematicky ze zahrady jako prostoru pro umělecké i mezidruhové vzdělávání, rozvíjení třetí role univerzity, tj. výzkumu a činností ohledávajících průsečíky mezi tématy současnosti a role a možností umění a to ve specifickém terénu - zahradě ve městě. Tématy, která se nám dařilo otvírat a navzájem propojovat byly občanská odpovědnost, podpora komunit, možnosti ekofeminismu, nerůst a udržitelnost. V zahradě se odehrála drobná setkání, symposia, kurátovaná vaření, performativní vstupy, několikadenní soustředění dětských skupin. To shrnuje také kniha *Dům a zahrada*, která bude uvedena společně s expozicí zahrady.

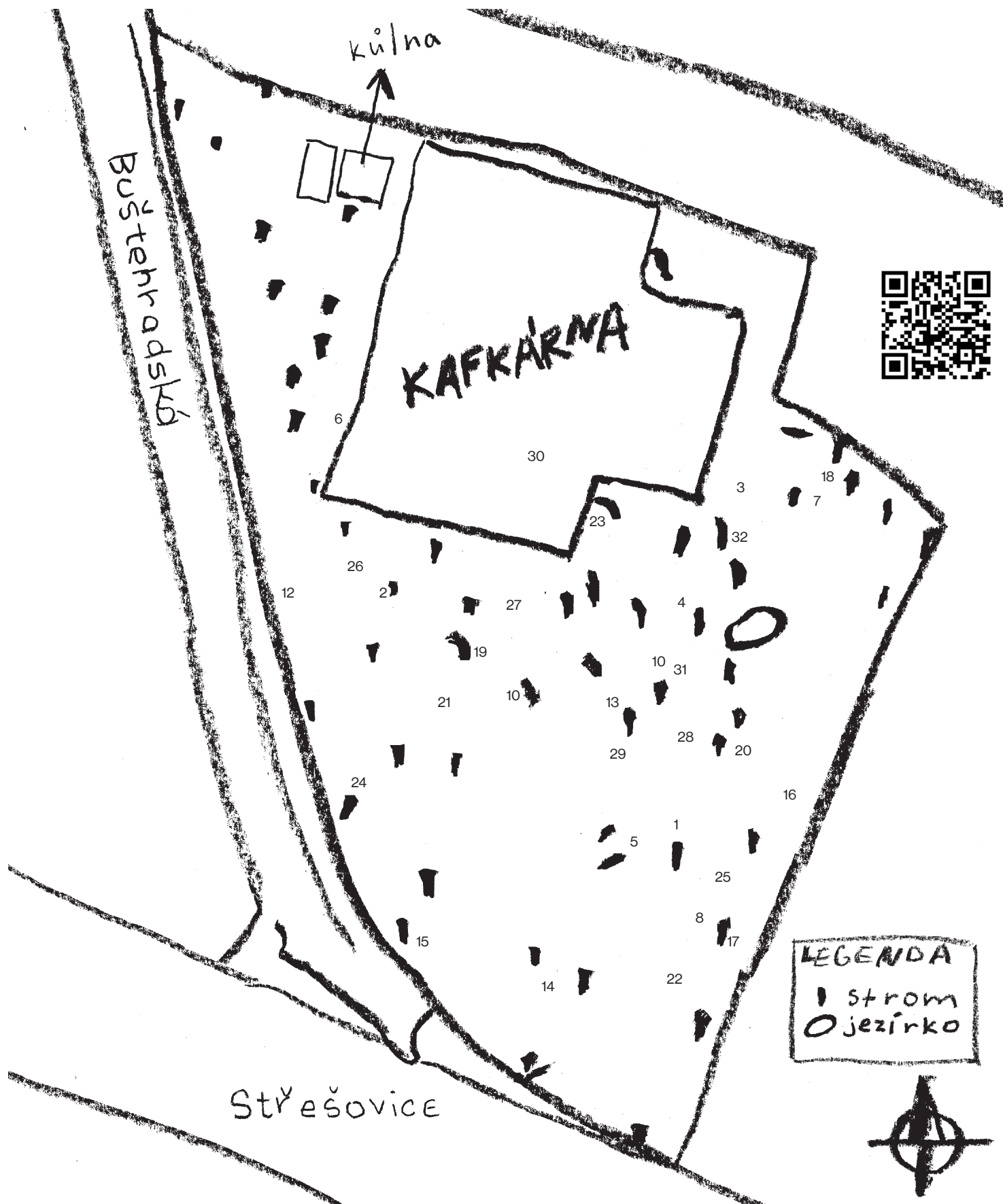
Expozice zahrady je pokus o nasvícení mnohosti, proměnlivosti, procesu stávání se, společného i individuálního zážitku a možností hlubšího napojení s lidským i více než lidským světem. Odhaluje mnohaleté vrstvení a kompostování i další procesy, které se v zahradě odehrávaly a odehrávají, aniž bychom je přítom musely binárně dělit na přírodní a kulturní. Odhaluje komplexitu zahrady se vším co jí utváří, místo abychom do ní vkládali umělecká díla. Expozice využívá kriticky pojem nasvícení, který stojí historicky v jádru konceptu tvorby výstav jako mocenského nástroje vyzdvižení a upozadění. Zahrada

pro nás není podřízený nástroj nebo kulisa, ale spolupracovnice s mnohem důmyslnějším tělem a inspirativními vnitřními procesy, které probíhají paralelně s lidskými.

Expozice nevznikala ze dne na den, je výsledkem dlouhodobého kolektivního pozorování, ladění se na zahradu a prohlubování mezidruhové sítě. Díky minimu výrazných zásahů od doby jejího oplocení před sto lety je zahrada unikátním mnohatělem, které v tomto křehkém hájemství přežívá uprostřed rušného města, které vše mimolidské extrahuje, vytěsňuje, dostává pod kontrolu. Z křoví a zpod listů se vynořují fragmenty sochařských děl minulosti, které nabízejí podloží mechům nebo houbám - zahrada si je přizpůsobuje pro vlastní potřeby, včleňuje je do svého mnohovrstevnatého těla. Díla - zahradní intervence tvůrkyň a tvůrců z posledních let nebo i zcela nová vznikají se záměrem prorůst se zahradou nebo nabídnout impuls nebo oporu pro to, co je v zahradě oslabeno.

Zahrada je světem, do sebe provázaným celkem. Výstavu z ní dělá dramaturgie její prohlídky. Ta udává co se pro tentokrát osvítlí a co naopak zůstane skryté. Nejde o expozici děl, ale expozici zahrady se vším, co jí utváří: rostlinami, cestičkami, jezírkem, živočichy na zemi, pod zemí i nad zemí, houbami, sochařskými fragmenty, architektonickými a užitnými intervencemi, ale také pamětí a emocemi, které se s ní pojí. Přijďte se na jednu z nich, přijďte na návštěvu. Nemusíte mluvit nebo poslouchat, je na vás jaké aktivujete při procházce smysly. Chvilí s námi zůstaňte a uvažujte, co nám zahrada může říci o světě, v jakém žijeme, o vztazích, které budujeme, o sítích a možnostech spojení, které často nevidíme, o péči, kterou upozadujeme, o mimolidské kreativitě, ze které si toho tolik bereme.

Dominik Lang

- 1: Uschlá třešeň
- 2: Denisa Langrová – Zachraň ptáče (s Oldřichem Morysem), 2024*
- 3: Limjeong Soo – Tělo, které jsem lovil, 2024*
- 4: Ptáci
- 5: Adéla Rálišová – Bez názvu, 2024*
- 6: Hnízda ve fasádě
- 7: Matouš Lipus – Škola stromů, 2023-2024*
- 8: Eva Kotátková – Redakce na stromě, 2024*
- 9: Markéta Othová – Bez názvu, 2024*
- 10: Horymír Povolný – ptačí budky
- 11: Marie Tučková – Kafkárna, 2024*

- 12: Matěj Pavlík – Jsme les / zahrada (performance od 19:00)*
- 13: Anna Holínská – Jablko, 2024
- 14: Viktor Dedek – Hráčské křeslo
- 15: Kurt Gebauer – Hlavy
- 16: MAK – Venkovní kuchyně, 2023
- 17: Nicolas Prokop – Dům na stromě, 2021
- 18: Kompost
- 19: Barvolam – Jaro v zahradě, 2024*
- 20: Tiskárna listů (sádrová forma)
- 21: Ruta Putramentaite – Bez názvu, 2024*
- 22: Zvířecí domek

- 23: Míca (Micitko)
- 24: Nicolas Prokop – Collapsed Flowers, 2024*
- 25: Srdce
- 26: Martin Zet – Kafka, 1935, 2024*
- 27: Peter Valér – Holub
- 28: StonyTellers – Čajový set, 2024*
- 29: Aleš Novák – Louže
- 30: Sluneční hodiny
- 31: místo pro strom Evy Hauserové
- 32: Archiv Centra pro umění a ekologie UMPRUM, 2022-2024